

1943

საქართველოს სსრ განათლების
სახალხო კომისარიატის ბრძა-
ნებათა და განკარგულებათა

პრეზუმი

№ 2	წელიწადი მთავრად	1943 წ.
-----	------------------	---------

შ ი ნ ა ა რ ს ი

1. ბრძანება № 492—1942 წ. სასკოლო მიწის
ნაკვეთების დამუშავებისა და მოვლის დარგში
ჩატარებული მუშაობისა და 1943 წ. ამ დარგში
მდგომარეობის გაუმჯობესების შესახებ 2
2. კითხვარი სასკოლო ნაკვეთების შესახებ 6
3. დადგენილება ზაფხულის პერიოდში სასოფლო-
სამეურნეო სამუშაოებში მონაწილეობის შესა-
ხებ 1942 წ. არსებული სოცშეჯიბრების გაგრ-
ძელების შესახებ 1943 წლისათვის 9
4. სოცშეჯიბრების პირობები 10
5. ბრძანება № 861 1943-44 სასწავლო წლისა-
თვის მზადების შესახებ 15

1-735

განათლების სახალხო კომისარიატისადმი

1943 წ. 19 თებერვალი

1942 წელს სასკოლო მიწის ნაკვეთების დამუშავებისა და მოვლის დარგში ჩატარებული მუშაობისა და 1943 წელს ამ დარგში მდგომარეობის გაუმჯობესების შესახებ

აღენიშნავ, რომ საქართველოს სსრ მრავალმა დაწყებითმა, არასრულმა საშუალო და საშუალო სკოლამ შეათასა სწავლების სოფლის მეურნეობის პრაქტიკასთან დაკავშირების საქმეში სასკოლო მიწის ნაკვეთების დიდი მნიშვნელობა და განსახკომის დირექტივების საფუძველზე კარგად მოაწყო ამ ნაკვეთებზე მოსწავლეთა საცდელი მუშაობა.

სასკოლო მიწის ნაკვეთების მოვლა-დამუშავების დარგში განსაკუთრებით მაღალი მაჩვენებლები მოგვცა ჭოპორტისა და ბაზალეთის (დუშეთის რ.), ჩიბათისა (ლანჩხუთის რ.), იგოეთის (კასპის რ.), თბილისის 23-ე, ოფშქვითის, საყულიის, კვახჭირის და გეგუთის (ქუთაისის რ.), ცხუნკურის, უკანეთის (წყალ-უბოს რ.), თერჯოლის საშუალო, სიქთარვისა და ღვანკითის არასრულ-საშუალო (ჩხარის რ.), კოტიანეთისა და შხეფის არასრულ საშუალო, ნოსირის, ნაქალაქევის და ძველი სენაკის (ცხაკაიას რ.), მეორე სორტის დაწყებით (ცხაკაიას რ.), ტიბაანის და ვაჭირის (სიღნაღის რ.), წინანდლის (თელავის რ.), ალისა და ქვიშხეთის (ხაშურის რ.) საშუალო და სხვ. სკოლებმა.

ამ სკოლებმა მიწის ნაკვეთები დროულად შემოლობეს, დაეგემეს, ნიადაგი გადაბარეს და გაანოყიერეს, საუკეთესოდ უვლიდნენ ნათესებსა და ნარგავებს, აკვირდებოდნენ მათ ზრდა-განვითარებას და აწარმოებდნენ საცდელ მუშაობას.

სკოლის მიწის ნაკვეთზე მოსწავლეთა პრაქტიკული მუშაობა მკიდროდ იყო დაკავშირებული საბუნებისმეტყველო დისციპლინების პროგრამებით გათვალისწინებული კურსის შესწავლასთან და ამის შედეგად ამ სასწავლო დისციპლინაში მოსწავლეებმა საფუძვლიანი და მტკიცე ცოდნა მიიღეს.

ამასთან ერთად, ამ სკოლებმა მიწის ნაკვეთებიდან კარგი მოსავალი აიღეს და მნიშვნელოვანი მატერიალური დახმარება გაუწიეს სკოლებში ჩაბმულ წითელ-არმიელთა შვილებს.

მაგრამ ამ დარგში სახალხო განათლების განყოფილებათა სუსტი ხელმძღვანელობის შედეგად, საქართველოს სსრ დაწესებითი, არასრული საშუალო და საშუალო სკოლების უმრავლესობას სასკოლო მიწის ნაკვეთები გამოყოფილი არ ქონდა, ხოლო ნაკვეთის მქონე მრავალი სკოლა მიწის ნაკვეთს ვერ უვლიდა და ვერ იყენებდა მას სასწავლო მიზნებისათვის.

მიწის ნაკვეთები 1942 წელში ადიგენის რაიონში არცერთ სკოლას არ გააჩნდა. მიწის ნაკვეთები არ ქონდათ აგრეთვე გამოყოფილი ზნაკვის, ნამანევის საშუალო სკოლებს (ამბროლაურის რ.), ფარცხანაყანევის არასრულ საშუალო სკოლას (წყალტუბოს რ.), ვანის, ყუმისის, სულორის, ზედა-ბზვანის, ძულუხის საშუალო სკოლებს (ვანის რ.), ურთის, ზუგდიდის და მე-2 საშუალო სკოლებს (ზუგდიდის რ.), ქვ. ხანდაკის, ნიგოზის, ხვითას არასრულ საშუალო სკოლებს, კასპის, აღიანის საშუალო სკოლებს (კასპის რ.), ხიდისთავის არასრულ საშუალო სკოლას, ოხერას დაწესებით სკოლას (გორის რ.), ლაგოდეხის ქართულ საშუალო სკოლას, თელას არასრულ საშუალო სკოლას (ლაგოდეხის რ.), ლიუქსემბურგის საშუალო და სხვა მრავალ სკოლას.

მიწის ნაკვეთები არა აქვთ შემოღობილი და დამუშავებული კესარლინსკის საშუალო სკოლას (ყარაიაზის რ.) ქვ. ჭალისა და კავთისხევის საშუალო სკოლებს (კასპის რ.), არაშენდასა და კაქრეთის საშუალო სკოლებს (გურჯაანის რ.), საძელის არასრულ საშუალო სკოლას (ახალციხის რ.), გვიშტიბის, გუმბრინის არასრულ საშუალო სკოლებს, ფარცხანაყანევის და წყალტუბოს საშუალო სკოლებს (წყალტუბოს რ.) და სხვ.

ასპინძის, ახალქალაქის, მიაკოვსკის, ბორჯომის, გეგეჭკორის, დუშეთის, ვანის, თელავის, თიანეთის, ყვარელის, სიღნაღის, ზუგდიდის და ზოგი სხვა რაიონის სახალხო განათლების განყოფილებათა გამგეებმა უპასუხისმგებლობა გამოიჩინეს სასკოლო მიწის ნაკვეთების გამოყოფისა, დამუშავებისა და მოვლა-პატრონობის საქმეში სკოლების მიერ ჩატარებული მუშაობის შესახებ ცნობების წარმოდგენის დარგში, მათ მიერ ცნობები დღემდე არაა წარმოდგენილი განსახკომში.

სასკოლო მიწის ნაკვეთების გამოყოფა, შემოღობვა, დაგეგმვა-დამუშავებაში არსებულ ჩამორჩენების ლიკვიდაციის უზრუნველსაყოფად, ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ :

§ 1

დაევალოს სახალხო განათლების განყოფილებათა გამგეებს:

1. დასვან საკითხი სამიწათმოქმედო ორგანოების წინაშე და მწლის 25 თებერვლამდე უზრუნველჰყონ საცდელი მიწის ნაკვეთის გამოყოფა იმ სკოლისათვის, რომლებსაც არ გააჩნიათ დღემდე ასეთი.

2. სამიწათმოქმედო ორგანოებთან ერთად უზრუნველჰყონ თეს-
ლით და ნერგებით სკოლების მომარაგება. მიიღონ გადაწყვეტი-
ლობები და შესაფერ-ნიადაგზე დააყენონ სასკოლო მიწის ნაკვეთების
მოვლისა და დაცვა საქმე.

3. გაზაფხულის პერიოდში პირადად შეამოწმონ სასკოლო მი-
წის ნაკვეთების შემოღობვა-დაცვისა და საგაზაფხულო თესვისათვის
სამზადისის მდგომარეობა და გაატარონ საჭირო ღონისძიებანი,
რათა სასკოლო ნაკვეთები საუკეთესოდ იქნეს დამუშავებული და
მოსწავლეთა მუშაობა ნაკვეთებზე მტკიცედ იყოს დაკავშირებული
სასწავლო-სააღმზრდელო მიზნებთან.

4. არ დაუშვან სასკოლო მიწის ნაკვეთზე მოსწავლეთა მუშაო-
ბის გამო ცალკე სასწავლო დისციპლინებში ოფიციალური პროგრამების
გავლის შეფერხება და მეცადინეობის ნორმალური მსვლელო-
ბიდან გადახვევა.

5. სკოლების მუშაობის ყოველი გამოკვლევისას შეამოწმონ
სასკოლო მიწის ნაკვეთების დამუშავების, მოვლისა და დაცვის
მდგომარეობა, ამ დარგში შემჩნეულ დეფექტების აღსაკვეთად დაუ-
ყონებლივ გაატარონ ადგილზევე კონკრეტული ღონისძიებანი.

§ 2

**დაევალოს დაწყებითი, არასრული საშუალო და საშუალო
სკოლების დირექტორებსა და გამგეებს:**

1. დროულად შემოღობონ მიწის ნაკვეთი, დაგეგმონ, დაბარონ,
გაანოყიერონ, დააფსონ და დარგან შერჩეული თესვები და ნერგები,
მოაწესრიგონ დათესილისა და დარგული მეთვალყურეობა, მოვლა
და დაცვა.

2. სკოლის საცდელ ნაკვეთზე მოსწავლეთა პრაქტიკული მუ-
შაობა მტკიცედ დაუკავშირონ ბიოლოგიის, ქიმიის და გეოგრაფიის
პროგრამების კურსის სათანადო თავებში გათვალწინებული თეორიუ-
მასალის შესწავლას და არ დაუშვან ამ მუშაობის სკოლის სასწავლო
სააღმზრდელო ამოცანებიდან შოწყვეტა.

3. გააპიროვნონ ნარგავები და კვლები ცალკე მოსწავლეებსა
და მოსწავლეთა რაზმებზე, საგაზაფხულო და საზაფხულო არდადე-
გების დროს დააწესონ ადგილზე დარჩენილ მოსწავლეების მორი-
გეობა ნაკვეთზე, ნაკვეთის მოვლის საქმეში გამოიყენონ სკოლის
ტექნიკური პერსონალი და არ დაუშვან ნარგავებისა და ნათესების
დაზიანება.

§ 3

მიმდინარე წლის 25—26 თებერვლის რიცხვებში ყველა რაიონში
მოეწყოს სკოლის დირექტორებისა და ბიოლოგიის მოსწავლეობების
ერთდღიანი თათბირი, თათბირზე განხილულ იქნეს შემდეგი საკითხები:

- ა) სასწავლო-საცდელი ნაკვეთის მნიშვნელობა სკოლისათვის,
- ბ) სკოლის სასწავლო ნაკვეთის მოწყობა,
- გ) ნაკვეთზე მუშაობის შინაარსი (კლასების მიხედვით),
- დ) მოსწავლეთა მუშაობის ორგანიზაცია სასწავლო მიწის ნაკვეთზე,
- ე) სასწავლო მიწის ნაკვეთზე მუშაობის აღრიცხვა,
- ვ) მოსავლის აღრიცხვა-განაწილება.

§ 4

სასკოლო მიწის ნაკვეთზე მუშაობის აღრიცხვის საქმის მოწესრიგების მიზნით:

- ა) დაწყებითი, არასრული საშუალო და საშუალო სკოლის დირექტორებმა (გამგებმა) საანგარაშო მოხსენება წარუდგინონ სახალხო განათლების განყოფილებებს ყოველი წლის მარტის, ივნისისა და ნოემბრის 20 რიცხვისათვის, ამ ბრძანებასთან თანდართული კითხვარის მიხედვით.
- ბ) ასევე, სახალხო განათლების განყოფილებების გამგებმა სკოლებიდან წარმოდგენილ მასალების ჩეჯამების საფუძველზე წარუდგინონ განათლების სახალხო კომისარიატს ყოველი წლის აპრილის, ივლისის და დეკემბრის თვეების 1-ლი რიცხვისათვის საანგარიშო მოხსენება ამ ბრძანებასთან თანდართული კითხვარის მიხედვით.

§ 5

სასკოლო მიწის ნაკვეთების მოვლა-დამუშავების დარგში სკოლის დირექტორებმა (გამგებმა) და ბიოლოგიის მასწავლებლებმა მტკიცედ იხელმძღვანელონ შემდეგი ოფიციალური დოკუმენტებითა და მეთოდური ლიტერატურით:

1. განათლების სახალხო კომისარიატის 1940 წლის 8 ოქტომბრის ბრძანებით, სოფლის სკოლის მუშაობის ხარისხის გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ (იხილე სკოლის შესახებ არსებულ დადგენილებათა და სახელმძღვანელო განკარგულებათა კრებული გვ. 120-126, თავი-7).
  2. საქართველოს სსრ განსახკომისა და სკოლის კვლევით-სამეცნიერო ინსტიტუტის საინსტრუქციო მეთოდური წერილით „სკოლის სასწავლო-საცდელი ნაკვეთი“ (1941 წელი, სახელგამის გამოცემა).
  3. საქართველოს სსრ განსახკომის ინსტრუქციით „სასკოლო ნაკვეთების მოვლისა, აღრიცხვისა და განაწილების შესახებ“ (სახელგამის გამოცემა, 1942 წ.).
- კითხვარი ანგარიშის წარმოდგენის შესახებ თან ერთვის.
- საფუძველი: სსრ განსახკომის კოლეგიის 1943 წლის 17-თებერვლის დადგენილება.

საქ. სსრ განათლების სახალხო კომისარი ბ. კიკნაძე

კითხვარი სასკოლო ნაკვეთების შესახებ

სკოლების მიერ სახალხო განათლების განყოფილებისათვის ყოველი წლის 20 მარტს წარსადგენ მოხსენებისათვის.

სკოლის მისამართი—დირექტორი, ბიოლოგიის მასწავლებელი (გვარი, სახელი), მიწის ნაკვეთის ფართობი ჰექტარებში, არის თუ არა ნაკვეთი შემოღობილი, დაგეგმილი, დამუშავებული, დათესილი, განოყიერებული. რა და რა კულტურებია დათესილი, რომელი კულტურაა წამყვანი. არის თუ არა კულტურები გაპიროვნებული ცალკეულ მოსწავლეებზე ან ბრიგადებზე. რა უშლის ხელს კულტურების ნორმალურად ზრდა-განვითარებას.

კითხვარი სასკოლო ნაკვეთების შესახებ სკოლების მიერ განათლების განყოფილებისათვის ყოველი წლის 20 ივნისს წარსადგენი მოხსენებისათვის.

სკოლის მისამართი: დირექტორი (გვარი, სახელი).

ნორმალურ პირობებში მიმდინარეობს დათესილი კულტურების ზრდა-განვითარება, თუ უშლის რამე მას ხელს (გვალვა, ღრუბლიანობა, ხშირი წვიმები, ქარი, მავნებლები და სხვა). უზრუნველყოფილია თუ არა მიწის ნაკვეთის კულტურების მოვლა-პატრონობა; დაცულია თუ არა სათანადო აგრო-წესები. საერთოდ როგორი პირი უჩანს მოსავალს. რომელმა კულტურებმა უკვე მოგვცა მოსავალი და რა რაოდენობით.

კითხვარი სასკოლო ნაკვეთების შესახებ სკოლების მიერ განათლების განყოფილებისათვის ყოველი წლის 20 ნოემბერს წარსადგენი მოხსენებისათვის.

სკოლის მისამართი, დირექტორი (სახელი, გვარი).

რა და რა კულტურები იყო დათესილი და რა ფართობი ჰქონდა დაკავებული თითოეულ მათგანს. რომელმა კულტურამ მოგვცა კარგი მოსავალი, რადარა აგროწესები იყო გამოყენებული. როგორი იყო მოსწავლეთა აქტივობა. მიწის ნაკვეთზე მუშაობა იყო თუ არა წარმართული სწავლა-აღზრდის მიზნების შესაბამისად, რა მნიშვნელოვანი ცდები იყო დაყენებული ბიოლოგიიდან. მოსავლის აღრიცხვა-განაწილება და ანგარიშგება ხდება განსახკომის მიერ მოწოდებულ ფორმების მიხედვით (იხ. „საქართველოს სსრ განსახკომის ინსტრუქცია სასკოლო ნაკვეთების მოსავლის აღრიცხვისა და განაწილების შესახებ“).

რა ნაკლი და დადებითი მხარეები ახასიათებს მიწის ნაკვეთზე მუშაობას და რა ზომებია მიღებული შემჩნეული დეფექტების გამოსწორებისათვის. რამდენი % -ით შესრულდა ნავარაუდები მოსავალი. სახალხო განათლების განყოფილებათა გამგეებმა ყოველი წლის აპრილის, ივლისის და დეკემბრის პირველ რიცხვებისათვის უნდა შეაჯამონ სასკოლო მიწის ნაკვეთების შესახებ სკოლების მიერ წარმოდგენილი ცნობები აქ დართული კითხვარების მიხედვით და მოხსენებითი ბარათი გადმოგზავნონ განსახკომში. წარმოსადგენ მოხსენებითი ბარათებში გარკვეულად უნდა იყოს ნაჩვენები.

I. 1-აპრილისათვის:

1. რამდენ სკოლას გააჩნია მიწის ნაკვეთი და რა ფართობის რაოდენობით (ჰექტარებში), მათ შორის დაწყებით სკოლას . . . . არასრულ საშუალო სკოლას . . . . საშუალო სკოლას.
2. რამდენ სკოლას აქვს მიწის ნაკვეთი შემოღობილი, დაგეგმილი, დამუშავებული, განოყიერებული.
3. რა კულტურებია დათესილი და რამდენი ფართობი უჭირავს თითოეულ მათგანს.
4. რამდენ სკოლაშია კულტურების მოვლა-დაცვის საქმე სათანადოდ ორგანიზებული (დაასახელეთ სკოლები).
5. რამდენ სკოლაშია კულტურები გაპიროვნებული ცალკე მოსწავლეებზე, ან ბრიგადებზე.
6. ამ დარგში ჩამორჩენილ სკოლებს რა უშლის ხელს მიწის ნაკვეთების წესიერად დამუშავება-მოვლის საქმეში.

II. 1-ივლისისათვის:

1. რამდენ სკოლაში მიმდინარეობს დათესილი კულტურების ზრდ-განვითარება ნორმალურად და რამდენში—არა და რა მიზეზებით.
2. რამდენ სკოლაშია სათანადოდ მოწესრიგებული მიწის ნაკვეთების მოვლა და დაცვა (დაასახელეთ სკოლები).
3. რამდენ სკოლაშია სანიმუშოდ გამოყენებული აგროწესები?
4. რამდენ სკოლაში უჩანს კარგი პირი მოსავალს.
5. რამდენ სკოლაში მოგვცა უკვე მიწის ნაკვეთმა მოსავალი, რა სახისა და რა რაოდენობით.

III. 1-დეკემბრისათვის:

2. რამდენ სკოლას აქვს მიწის ნაკვეთი და რამდენს არა აქვს, აქედან დაწყებითს, არასრულ საშუალოს და საშუალო სკოლას ცალკე ფართობის ჩვენებით ჰექტარებში.

2. რომელი კულტურაა წამყვანი რაიონის მასშტაბით და ფართობი აქვს დაკავებული.
3. რომელმა კულტურებმა მოგვცა კარგი მოსავალი.
4. რამდენ სკოლაში იყო თეორიული სწავლება მკიდროდ დაკავშირებული მიწის ნაკვეთებზე მუშაობასთან.
5. რამდენ სკოლაში იყო მნიშვნელოვანი დაკვირვებები და ცდები წარმოებული ბიოლოგიიდან.
6. რამდენმა და რომელმა სკოლამ მოგვცა მიწის ნაკვეთზე კარგი მუშაობის ნიმუში.
7. რა ზომებია მიღებული სახალხო განათლების განყოფილების მიერ მიწის ნაკვეთზე მუშაობაში შემჩნეული დეფექტების გამოსასწორებლად.
8. რამდენ სკოლაში შეამოწმა განათლების განყოფილებამ წლის განმავლობაში მიწის ნაკვეთებზე წარმოებულ მუშაობის მსვლელობა და რა ღონისძიებანი დასახა შემჩნეულ დეფექტების გამოსასწორებლად.

სახალხო განათლების განყოფილებებმა ამ კვთხეების მიხედვით შედგენილ მოხსენებითი ბარათს უნდა დაურთონ მიწის ნაკვეთებზე მოსავლის აღრიცხვისა და განაწილების შესახებ შევსებული ფორმა (იხ. „საქართველოს სსრ განსახკომის ინსტრუქცია სასკოლო ნაკვეთის მოსავლის აღრიცხვისა და განაწილების შესახებ“).

დაწყებითი და საშუალო სკოლების სამმართველოს უფროსი
უ. ოგოლაძე

ქართველოს ალკა ც.კ-ის, საქ. სსრ განათლების
სახალხო კომისარიატის, მიწსახყომის და დაწყე-
ბითი და საშუალო სკოლების მუშაკთა კავშირის
ც.კ-ის გაერთიანებული

დადგენილება

1943 წელი 27 თებერვალი.

ზაფხულის პერიოდში სა.ოფლო-სამეურნეო საშუაოებში საქართვე-
ლოს სსრ არასრული საშუალო და საშუალო სკოლებისა, მასწავლე-
ბლებისა, მოსწავლეებისა, საქ. ალკა რაიკომებისა, სახალხო განათლე-
ბის განყოფილებებისა და დაწყებითი და საშუალო სკოლების მუშაკთა
პროფკავშირის რაიკომების უკეთ მონაწილეობის შესახებ 1942 წელში
არსებული სოცშეჯობრება გაგრძელების შესახებ 1943 წლისათვის.

1. ზაფხულის პერიოდში სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოებში
საქართველოს სსრ-ში არასრული საშუალო და საშუალო სკოლების,
მასწავლებლების, მოსწავლეების, ალკა რაიკომების, სახალხო განათ-
ლების განყოფილებების და საშუალო სკოლების მუშაკთა პროფკავში-
რის რაიკომების უკეთ მონაწილეობის შესახებ 1942 წელში არსებული
სოციალისტური შეჯიბრების პირობები გაგრძელებული იქნეს 1943
წლისათვის.

2. სოცშეჯიბრების ხელმძღვანელობისათვის გამოიყოს რესპუბ-
ლიკური კომისია შემდეგი შემადგენლობით:

1. გ. ცეციტიშვილი—საქართველოს ალკა ც.კ-ის მდივანი (თავ-
მჯდომარე), 2. გ. კიკნაძე—საქ. სსრ განათლების სახალხო კომისარი,
3. გ. ალაიძე—საქ. სსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარის მოადგი-
ლე, 4. გ. ბარამიძე—დაწყებითი და საშუალო სკოლების პროფკავშირის
საქართველოს ცეკას თავმჯდომარე, 5. ნ. ქვანია—საქართველოს
ალკა ც.კ-ის მდივანი, 6. უ. ობოლაძე—საქ. განათლების კომისარია-
ტის დაწყ. და საშ. სკოლების სამმართველოს უფროსი, 7. ა. ბეჭეთი—
საქ. ალკა ც.კ-ის გლეხთა ახალგაზრდობის განყოფილების გამგე.

3. დავალოს ალკა რაიკომებს, სახალხო განათლების განყოფი-
ლებებს, რაიონულ მიწგანებსა და დაწყებითი და საშუალო სკოლის
მუშაკთა პროფკავშირის რაიკომებს ჩაატარონ ფართო ახსნაგანმარ-

ტებითი მუშაობა მოსწავლე ახალგაზრდობასა და მასწავლებლებს შორის, ჩააბან რაიონში არსებული ყველა სკოლა, მასწავლებლებს და მოსწავლე სოციალისტურ შეჯიბრებაში და სისტემატურად უხელმძღვანელონ მოსწავლეთა მუშაობას მინდვრად.

4. სოცშეჯიბრების რესპუბლიკურმა კომისიამ გაუწიოს სისტემატური ხელმძღვანელობა სოცშეჯიბრების მიმდინარეობის საქმეს ადგილებზე და ხელშეკრულებაში დაწესებულ ვადებში დააჯამოს სოციალისტური შეჯიბრების შედეგები.

5. დაევალოს ალკკ-ს რაიკომებს, სახალხო განათლების განყოფილებებს, რაიონულ მიწგანებსა და დაწყებითი და საშუალო სკოლების მუშაკთა პროფკავშირის რაიკომებს გულდასმით შეისწავლონ სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოებში მოსწავლეების, მასწავლებლების და სკოლების მონაწილეობა და შეჯამებული შედეგები სოცშეჯიბრების პირობების მიხედვით დაწესებულ ვადებში წარმოუდგინონ საქართველოს ალკკ ცეკას, საქართველოს სსრ განსახკომს, საქართველოს სსრ მიწსახკომსა და დაწყებითი და საშუალო სკოლების მუშაკთა პროფკავშირის ც.კ-ის.

საქ. ალკკ. ც.კ-ის მდივანი
 ბ. ცჰიტიშვილი

საქ. სსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისიის მოადგილე
 ბ. ალავეძე

საქ. სსრ განათლების სახალხო კომისიარი
 ბ. კიკნაძე

დაწყებითი და საშუალო სკოლების მუშაკთა პროფკავშირის საქართველოს ც.კ-ის თავმჯდომარე
 ვრ. ბარამიძე

1943 წელს სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოებში მონაწილეობისათვის საქ. ალკკ რაიკომების, სახალხო განათლების განყოფილებების, სკოლების, მასწავლებლების და მოსწავლეთა სოცშეჯიბრების პირობები

I. საქ. ალკკ რაიონული კომიტეტებისა და სახალხო განათლების განყოფილებებისათვის:

სოცშეჯიბრებაში გამარჯვებულად ჩაითვლებიან საქართველოს ალკკ რაიკომები და საქართველოს სსრ რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებები, რომელნიც:

1. მიაღწევენ რაიონის მასშტაბით თითოეულ მოსწავლეზე უფრო მეტი შრომა დღის გამომუშავებას კოლმეურნეობებში და შრომითი ნორმების გამომუშავებას საბჭოთა მეურნეობებში, მუშაობის სათანადო ხარისხის დაცვით.

2. საუკეთესოდ მოაწყობენ მასწავლებელთა სემინარებს და უზრუნველყოფენ მათ მომზადებას სასოფლო სამეურნეო სამუშაოებისათვის.

3. კონკრეტული ხელმძღვანელობითა და სისტემატური დახმარებით უზრუნველყოფენ მოსწავლეთა მომზადებას (მანქანა-იარაღებისა და აგროწესების შესწავლა) მათთვის განკუთვნილი სამუშაოების წარმატებით შესრულებისათვის.

4. რაიმიწვანთან შეთანხმებით კოლმეურნეობისა და საბჭოთა მეურნეობების მოთხოვნილებათა საფუძველზე დროულად გაანაწილებენ სკოლებს სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოებში ორგანიზებულად მონაწილეობის მისაღებად და უზრუნველყოფენ ამ მუშაობის წარმატებით შესრულებას.

5. გაუწევენ ხელმძღვანელობას კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში სამხედრო-ფიზკულტურულ და სააგიტაციო-საპროპაგანდო მუშაობის დაყენებას და კონკრეტული დახმარებით უზრუნველყოფენ ამ საქმეში მასწავლებელთა და მოსწავლეთა მასობრივად ჩაბმას.

6. სისტემატურად შეამოწმებენ კოლმეურნეობების და საბჭოთა მეურნეობების მინდვრებზე მოსწავლეთა რაზმების მუშაობას, ყოველთვიურად შეაჯამებენ ჩატარებულ მუშაობას და გაატარებენ ღონისძიებებს მუშაობის გაუმჯობესებისათვის.

2. სკოლებისათვის:

შეჯიბრებაში გამარჯვებულად ჩაითვლება იმ სკოლების კოლექტივები, რომელნიც:

1. უფრო მეტი რაოდენობით გამოიმუშავებენ ყოველ თითოეულ მოსწავლეზე შრომა-დღეს კოლმეურნეობაში და შრომითი ნორმებს საბჭოთა მეურნეობებში, მუშაობის სათანადო ხარისხის დაცვით.

2. საუკეთესოდ ჩაატარებენ მოსწავლეთა (მე-6—10 კლასების) მიერ აგრომინიშუმის შესწავლას, მოსწავლეთა რიგებიდან ტრაქტორისტების მომზადებას და მოახდენენ სასოფლო სამეურნეო სამუშაოებში მათ ორგანიზებულად ჩაბმას.

3. რაიმიწვანებისა, კოლმეურნეობების გამგეობებისა, საბჭოთა მეურნეობებისა და სატრაქტორო სადგურების დირექტორებთან მჭიდრო კავშირის დამყარებით წინასწარ გამოარკვევენ აღნიშნულ მეურნეობებში შესასრულებელ სამუშაოების ხასიათს; მუშა-ხელის საჭიროებას და მის საფუძველზე შეადგენენ სკოლის მუშაობის კონკრეტულ გეგმას ამ დარგში.

4. საუკეთესოდ მოაწყობენ სააგიტაციო-საპროპაგანდო და სამხედრო ფიზკულტურულ მუშაობას; ჩამოაყალიბებენ აგიტაქუნქტებს

და ჩააბამენ მასში მომზადებულ აგიტატორებსა და პროპაგანდისტებს, მიაწოდებენ კოლმეურნეებს ჟურნალ-გაზეთებს, მოაწყობენ საუბრებს, გაზეთების ხმამაღალ კითხვას და სხვა.

5. უხელმძღვანელებენ კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში საბავშვო ბაღების, ბაგეების და მოედნების ჩამოყალიბების საქმეს და გამოყოფენ საუკეთესო მოსწავლე ქალებს აღმზრდელებად და ხელმძღვანელებად.

6. მოზრდილ მოსწავლეთა ძალებით სანიმუშოდ დაამუშავებენ და მოუვლიან სასკოლო მიწის ნაკვეთს, მოიყვანენ მაღალ მოსავალს და შექმნიან მტკიცე ბაზას მოსწავლეთა კვების გასაუმჯობესებლად.

3. მასწავლებლებისათვის:

შეჯიბრებაში გამარჯვებულად ჩაითვლებიან ის მასწავლებლები, რომლებიც:

1. გამოიმუშავებენ უფრო მეტ შრომა-დღეებს კოლმეურნეობებსა და შრომითი ნორმებს საბჭოთა მეურნეობებში, მუშაობის სათანადო ხარისხის დაცვით.

2. მოსწავლეთა რაზმისათვის გამოყოფილ ნაკვეთზე მოაწყობენ მუშაობას ორგანიზებულად, დაიცავენ სასკოლო დისციპლინას, უზრუნველყოფენ მოსწავლეთა სამუშაოზე დროულად გამოცხადებას და მაღალ ხარისხოვნად შეასრულებენ სამუშაოების ყოველდღიურ ნორმებს.

3. იზრუნებენ მოსწავლეთა ჯანმრთელობისა და ჰიგიენის დაცვისათვის, ორგანიზებულად მოაწყობენ დასვენებას მოსწავლეთათვის, სხვადასხვა სახის ფიზიკურ ვარჯიშებს და გასართობებს.

4. სანიმუშოდ მოაწყობენ სააგიტაციო-საპროპაგანდო და სამხედრო-ფიზკულტურულ მუშაობას და კოლმეურნეთა კულტმომსახურეობას.

5. აქტიურ მონაწილეობას მიიღებენ კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში საბავშვო ბაგის, კერისა და მოედნების ჩამოყალიბების და მათს მუშაობის საქმეში.

4. მოსწავლეთა რაზმებისა და მოსწავლეთათვის:

შეჯიბრებაში გამარჯვებულად ჩაითვლებიან მოსწავლეთა ის რაზმი და ცალკეული მოსწავლეები, რომელნიც:

1. გამოიმუშავებენ უფრო მეტ შრომა-დღეებს კოლმეურნეობებში და შრომითი ნორმებს საბჭოთა მეურნეობებში და მაღალლი ხარისხით შეასრულებენ სამუშაოს.

2. ზუსტად დაიცავენ კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში არსებულ შრომითი რეჟიმს, სრული დატვირთვით იმუშა-

ვებენ მათთვის დაწესებულ დროის განმავლობაში და ბეჯითად შეასრულებენ მასწავლებლის, რაზმის ხელმძღვანელის მითითებებს და დავალებებს.

3. სანიმუშოდ დაიცავენ დისციპლინას მინდვრებზე მუშაობის პროცესში, სასადილო-საერთო საცხოვრებელში და თავის ქცევით მისცემენ მაგალითს სხვა მოსწავლეებს დისციპლინის სანიმუშოდ დაცვის საქმეში.

4. გაუფრთხილდებიან მათზე გაპიროვნებულ სასოფლო-სამეურნეო იარაღებს და აქტიურ დახმარებას გაუწევენ კოლმეურნეობებს და საბჭოთა მეურნეობებს სახალხო ქონების მოვლა-დაცვის საქმეში.

5. აქტიურ მონაწილეობას მიიღებენ კოლმეურნეთა შორის სააგიტაციო-საპროპაგანდო, სამხედრო-ფიზკულტურულ და კულტურულ მუშაობაში.

ა. სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებულთა დაჯილდოება.

სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებულთათვის დაწესდეს შემდეგი სახის პრემიები:

1. საქ. ალკვ რაიკომებისა, სახალხო განათლების განყოფილებების და სკოლებისათვის, საქართველოს ალკვ ც.კ.-ის, საქართველოს სსრ მიწსახკომის, საქართველოს სსრ განსახკომისა და დაწყებითი და საშუალო სკოლების კავშირის ც.კ.-ის ორი გარდამავალი წითელი დროშა.

2. მასწავლებელთა, მოსწავლეთა რაზმებისა და მოსწავლეთათვის საპატიო სიგელები და პრემიები, სულ 25 პრემია, 1 ხარ. 5, 2 ხარისხის—10 და 3 ხარისხისა—10.

ამას გარდა ის სკოლები, რომლებიც საუკეთესოდ შეასრულებენ შეჯიბრების პირობებს წარდგენილნი იქნებიან საკავშირო ჯილდოზე.

საქ. ალკვ ც.კ.-ის მდივანი
ბ. ცჰიტიშვილი

საქ. სსრ მიწათმოქმედების
სახკომისარი ს. ხოშტარია

საქ. სსრ განათ. სახ. კომისარი
ბ. კიკნაძე

საქ. დაწყ. და საშ. სკ. მუშაკთა
პროფკავშირის ც.კ. თავ-რე
გ. ბარანძიძე

ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა № 861

განათლების სახალხო კომისარიატისადმი

10 მარტი 1943 წელი.

1943—44 სასწავლო წლისათვის მზადების შესახებ.

აღვნიშნავ, რომ ომის შედეგად შექმნილი სიძნელების მიუხედავად გასულ წელს აბაშის, ზესტაფონის, ზუგდიდის, გურჯაანის, მახარაძის, ლანჩხუთის, კიათურის, ქუთაისის და ზოგიერთ სხვა რაიონში სახალხო განათლების ორგანოებმა და სკოლებმა საყოველთაო სავალდებულო სწავლებას გატარების საქმეში დიდი მუშაობა ჩაატარეს და შესძლეს სკოლაში ჩაებათ სასკოლო ასაკის ბავშვთა უდიდესი ნაწილი. საყოველთაო-სავალდებულო სწავლების განხორციელების დარგში ამ წარმატებებს იმის შედეგად მიღწიეს, რომ დასახლებული რაიონების განათლების განყოფილებებმა და სკოლებმა საუკეთესოდ ჩაატარეს 1942—43 სასწავლო წლისათვის მზადება: დროზე შეაკეთეს სასკოლო შენობები, დროულად მოზიდეს მთელი ზამთრის განმავლობაში საჭირო სათბობი; სკოლებს გამოუყვეს მიწის ნაკვეთები და ნაკვეთებიდან აღებული მოსავლიდან შექმნეს ფრონტელთა შეილებისათვის დახმარების ფონდები, ფართოდ გამოიყენეს ადგილზე არსებული საშუალებანი და წითელარმიელთა შეილებსა და მრავალსულიანი ოჯახის ბავშვებს გაუწიეს დახმარება ფეხსაცმელითა და ტანსაცმელით, სახელმძღვანელო წიგნებითა და სასწავლო ნივთებით; რაიონული ორგანიზაციები სისტემატურად ზრუნავდნენ მასწავლებელთა უფლებრივ-მატერიალური მდგომარეობის გაუმჯობესებისათვის და უქმნიდნენ მასწავლებლებს პირობებს მუშაობისათვის.

მაგრამ საერთოდ რესპუბლიკაში საყოველთაო-სავალდებულო სწავლების კანონის განხორციელების საქმე 1942—43 სასწავლო წელში მეტად ჩამორჩა. დაწყებით, არასრულ საშუალო და საშუალო სკოლებიდან განთესილ ბავშვთა რაოდენობა დიდია.

სკოლებიდან მოსწავლეების ჩამოცილებამ განსაკუთრებით ფარ-
თო ხასიათი მიიღო ადიგენის, ასპინძის, ახალციხის, ბაშკიჩეთის, ბოგდანოვკის, ლუქსემბურგის, ყარაიაზის, ქარელისა და ზოგიერთ სხვა რაიონში. ამ რაიონების სკოლებში სასწავლო მეცადინეობას მრავალი მოსწავლე აკლდება, და არის შემთხვევები, რომ სკოლაში მოსწავლეების გამოუცხადებლობის გამო, მეცადინეობა მთელი კვირაობით ცდება.

ამგვარი არანორმალური ჩამორჩენა საყოველთაო-სავალდებულო სწავლების კანონის გატარების დარღვი, არის იმის პირდაპირი შედეგი, რომ ზოგიერთ რაიონში მოსწავლეების სკოლებიდან ჩამოცილების ძირითად მიზეზად ომიანობის დროის სირთულეს თვლიან და არ ღებულობენ სათანადო ზომებს იმ მიმართულებით, რათა ბავშვების სკოლებში ჩასაბმელად ყველა საჭირო პირობები აღვილზევე შეიქმნას.

ასეთი განწყობილების უშუალო შედეგია ის, რომ ბორჩალოს, ბაშკიჩეთის, ყვარელის და ზოგიერთ სხვა რაიონში სათბობის უქონლობის გამო მრავალ სკოლაში მთელი კვირების განმავლობაში ცდება მეცადინეობა.

გასული სასწავლო წლის დასაწყისში ზოგიერთი სკოლის შენობა მიმდინარე შეკეთების გარეშე დარჩა, სახურავიდან წვიმა ჩამოდის, შეუკეთებელია კარ-ფანჯრები, ლუქლები, სასკოლო ინვენტარი. ლუქსემბურგის, ბაშკიჩეთის, ადიგენის, ბორჩალოს, ყარაიაზის და სხვა რაიონში ფრონტელთა შვილებისადმი დახმარება, ეს უდიდესი პატრიოტული საქმე, სათანადოდ არ იყო მოწესრიგებული; მაგალითად, ლუქსემბურგის და ბორჩალოს რაიონებს ყველა საშუალება გააჩნდათ იმისათვის, რათა სკოლებისათვის მიწის ნაკვეთები გამოეყოს და ფრონტელთა შვილების დასახმარებლად სასურსათო ფონდები შეექმნათ, მაგრამ ამ რაიონებში ფრონტელთა შვილებისადმი დახმარებაზე დროულად არ იზრუნეს.

მრავალ რაიონში მივიწყებულია ზრუნვა მასწავლებლებზე: წალკისა და მცხეთის რაიონების ზოგიერთ სოფელში მასწავლებლებს საცხოვრებელ ბინებს არ აქვთ; თელავის, მცხეთის, გუდაუთის, ხობის, წალკის, ბაშკიჩეთის რაიონებში დაწესებულ ნორმის პურს მასწავლებლები დიდი დაგვიანებით და ზოგჯერ დანაკლისით ღებულობენ; სოფლის მასწავლებლებს არ ეძლევათ პირველი საქირების საგნები; საგარეჯოს, ლაგოდეხის, ქარელის, მაიაკოვსკის, წალენჯიხის, ყვარელის რაიონებში მასწავლებელთა ხელფასის გაცემას თვეობით აგვიანებენ.

ამ მიზეზებით აიხსნება ის დაუშვებელი ჩამორჩენა, რასაც მიმდინარე სასწავლო წელს აქვს ადგილი საყოველთაო-სავალდებულო სწავლების კანონის გატარების საქმეში. **ვბრძანებ:**

განათლების განყოფილებათა გამგეები და სკოლების დირექტორები სათავეში ჩაუდგნენ საყოველთაო-საავალდებულო სწავლებას კანონის ცხოვრებაში ურყევად გატარების საქმეს, ძირითად ამოცანად დასახონ 1940-41 სასწავლო წელში დაწყებითი, არასრულსაშუალო და საშუალო სკოლებში მყოფი მოსწავლეების შენარჩუნება და პირველი კლასის ასაკის ყველა ბავშვის ჩაბმა სწავლებაში. ამ ამოცანის წარმატებით შესასრულებლად:

1. 1943 წლის 1 ივნისამდე ჩატარდეს 1940-41 სასწავლო წლიდან სკოლებიდან ჩამოშორებულ მოსწავლეთა აღწერა, და 1942-43 სასწავლო წლისათვის დაშტკიცებული ქსელის საფუძველზე შედგეს აღრიცხულ ბავშვების სათანადო კლასებში ჩაბმის კონკრეტული გეგმა. ამასთან ერთად, ზუსტად აღრიცხოს 1-ლ, მე-5 და მე-8 კლასებში ჩასაბმელი ბავშვები და ახალი სასწავლო წლიდან უზრუნველყოფილი იქნეს ყველა მათგანის გაერთიანება სკოლებში.

2. 1-ლ ივნისამდე დახუტდეს წითელარმიის რიგებში გაწვეულთა და მრავალშვილიან მშობელთა ბავშვების სიწები, საფუძვლიანად იქნეს შესწავლილი მათი საცხოვრებელი პირობები (ბინა, კვება, ტანსაცმელი და სხვ.) და რაიონულ ხელმძღვანელ ორგანოებთან ერთად ამ თავითვე დასახონ ღონისძიებანი მათთვის ტანსაცმელით, ფეხსაცმელით, სახელმძღვანელოებით, სასწავლო ნივთებით და სხვა სახის დახმარების აღმოჩენისათვის.

3. განათლების განყოფილებანი დაუკავშირდნენ სარეწაო საბჭოს და კოოპინკავშირის ადგილობრივ ორგანიზაციებს და მიაღწიონ იმას, რომ ფეხსაცმელის შემკეთებელ სახელოსნოებში პირველ რიგში ეწყობოდეს მოსწავლეთა ფეხსაცმელების შეკეთება.

4. სკოლებმა ზაფხულის არდადეგების პერიოდში მჭიდრო კავშირი იქონიონ საშემოდგომო გამოცდამიცემულ მოსწავლეებთან. გამოუყონ მათ სამეცადინოდ საკლასო ოთახები, კაბინეტები, სახელმძღვანელოები, მოაწყონ ინდივიდუალური და ჯგუფური მეცადინეობა და უზრუნველყონ საშემოდგომო გამოცდაზე ბავშვების მომზადებულად გამოცხადება.

5. აღიკვეთოს მოსწავლეებისათვის საბუთების ხელზე მიცემის პრაქტიკა და მტკიცედ იქნეს დაცული საქართველოს სსრ განსახკომის ინსტრუქცია მოსწავლეთა სკოლიდან სკოლაში გადაყვანისა და მოძრაობის შესახებ.

6. ვიწაიდან სამამულო ომის პირობებით გამოწვეულ სიძნელებებთან დაკავშირებით 1943-44 სასწავლო წლისათვის ახალი სახელმძღვანელო წიგნების გამოცემა ძალზე ფერხდება და მომავალ წელს მოსწავლეები ძირითადად უნდა იქნენ დაკმაყოფილებულნი

ლი გასულ წლებში გამოცემულ ხმარებაში მყოფ სტაბილური სახელ-
მძღვანელო წიგნებით, განათლების განყოფილებებმა და სკოლებმა
დირექტორებმა (გამგებებმა) განსაკუთრებული სერიოზულობითა და
პასუხისმგებლობით მოჰკიდონ ხელი ნახმარი სახელმძღვანელოების
შესყიდვის საქმეს და მიაღწიონ ყველა სტაბილურ სახელმძღვანელო
წიგნის შეგროვება-შესყიდვას.

7. 25 მარტამდე დაზუსტდეს იმ სასკოლო შენობების რაოდენობა, რომლებსაც ესაჭიროება აუცილებელი რემონტი (სახურავი, ქერი, კედელი, იატაკი, ფანჯრები, ღუმელები), შედგეს თითოეულ, მათგანზე სათანადო ხარჯთაღრიცხვა და ადგილობრივ ხელმძღვანელო ორგანოების დახმარებით გამოინახოს საჭირო რაოდენობით საშენი მასალა. სკოლების შენობების რემონტის დამთავრება უზრუნველყოფილი იქნეს 1-ლ ივლისამდე. სკოლების შენობების შეკეთების საქმეში ფართოდ იქნენ ჩაბმული მოზრდილი მოსწავლეები და მშობლები.

8. ამ თავითვე გამოინახოს საჭირო საშენი მასალა და პირველ რიგში შეკეთდეს ის სასკოლო შენობები, რომლებიც დაუბრუნდა სკოლებს, შეკეთდეს აგრეთვე სასკოლო ინვენტარი, სრულ წესრიგში იქნეს მოყვანილი სასწავლო კაბინეტები, სასკოლო ბიბლიოთეკები, და უზრუნველყოფილი იქნეს ამ სკოლებში ნორმალური მეცადინეობის განახლება.

9. 25 მარტამდე, შედგეს ახალი სასკოლო ინვენტარის შეძენისა და შეკეთების გეგმა და 1-ივლისამდე იქნეს უზრუნველყოფილი ამ ინვენტარის შეძენა და შეკეთება.

10. აღიკვეთოს წინაწლებში არსებული პრაქტიკა, როცა სკოლებისათვის სათბობის ძებნა ნოემბრისა და ზამთრის თვეებში იწყებოდა. გადაამკრელი ზომები იქნეს მიღებული და ყველა სკოლა მიმდინარე წლის 1-სექტემბრისათვის იქნეს უზრუნველყოფილი მთელი ზამთრისათვის საკმაო სათბობით.

11. 30-მარტამდე დამთავრდეს სასკოლო ეზოების შემოღობვა, გამწვანება, გასუფთავება და საშუალო სკოლებთან მოეწყოს სასპორტო მოედნები.

12. 20-მაისამდე ჩატარდეს სკოლის ქონების ზუსტი საინვენტარო აღწერა და სათანადოდ გაფორმდეს აღწერის შედეგები.

13. გაზაფხულის პერიოდში სისტემატური მეთვალყურეობა დაწესდეს და სათანადოდ იქნეს დაცული სასკოლო შენობები და ინვენტარი დაზიანება-გაფუჭებისაგან.

14. განსაკუთრებული ყურადღება მიექცეს იმ სკოლების ინვენტარის მოვლა-შენახვის საქმეს, რომელთა შენობები გადაეცა

სხვა უწყებას. ინვენტარის დაზიანება-გაფუჭების თავიდან აცილების მიზნით სპეციალური კომისიის მეშვეობით ჩატარდეს სკოლების მთელი ქონების აღწერა და სათანადო აქტით ჩაბარებულ იქნეს პასუხისმგებელი პირისათვის.

15. სასწავლო წლის დასასრულს სრულ წესრიგში იქნეს მოყვანილი სასკოლო კაბინეტები და ბიბლიოთეკები: ჩატარდეს კაბინეტების ხელსაწყო-იარაღებისა და ბიბლიოთეკების წიგნების ზუსტი აღწერა და აქტით ჩაბარება კაბინეტებისა და ბიბლიოთეკების გამგებებისათვის.

16. განათლების განყოფილებათა გამგებმა უზრუნველჰყონ სკოლებისათვის გამოყოფილ სამხედრო კაბინეტების დროულად მიღება და სკოლებზე გადაცემა. სამხედრო იარაღების წესიერად მოვლისა და შენახვის საქმეში სკოლებს სისტემატურად გაეწიოს კონტროლი.

17. დროულად შემოიღობოს, დაიგეგმოს, დაიბაროს და დაითესოს მიწის ნაკვეთები. მოწესრიგდეს დაბინდვისა და დარგულის მეთვალყურეობა, მოვლა და დაცვა, ნარგავები და კვლები გაპროექტდეს ცალკე მოსწავლეებზე და მოსწავლეთა რაზმებზე, საგაზაფხულო და საზაფხულო არდადეგების დროს დაწესდეს ადგილებზე დარჩენილ მოსწავლეების მორიგეობა, ნაკვეთის მოვლის საქმეში გამოყენებული იქნეს აგრეთვე სკოლის ტექნიკური პერსონალი.

18. განათლების გან. გაგებებმა ა/წ 30 აპრილამდე წარმოადგინონ კადრების სამმართველოში ზუსტი სიები (სტატისტიკური მონაცემებით) 1942—43 სასწავლო წლის ბოლოსათვის რაიონში მომუშავე პედაგოგების (სამხედრო ხელმძღვანელების და სამხედრო საქმის მასწავლებლების ჩათვლით) შესახებ.

19. მათვე, ა/წ 30 აპრილამდე წარმოადგინონ (დაწესებული ფორმის მიხედვით) კადრების სამმართველოს განაცხადი 1943—44 სასწავლო წლისათვის საჭირო პედაგოგების მოთხოვნილების შესახებ;

20. 30 აპრილის შემდეგ მ/გ წითელარმიის რიგებში გაწვევის შედეგად სკოლებში მომუშავე მასწავლებელთა შემადგენლობაში მომხდარი აუცილებელი ცვლილებების შესახებ მასალები დაუყოვნებლივ გადმოეგზავნოს განსახკომის კადრების სამმართველოს;

21. განსაკუთრებული ყურადღება მიექცეს მასწავლებელთა უფლებრივ-მატერიალურ მდგომარეობის გაუმჯობესების საქმეს. გატარდეს ყველა საჭირო ღონისძიება, რათა მასწავლებლები დამაგრებულნი იქნენ ადგილებზე. რაიონის ხელმძღვანელ და სამეურნეო-კოოპერატიული ორგანოების წინაშე საკითხის დასმით განათლების განყოფილებებმა მიაღწიონ იმას, რომ:

ა) ჩამოსულ მასწავლებლებს მიეცეს საცხოვრებელი ბინები;
 ბ) ყველა მასწავლებელი დროულად იქნეს უზრუნველყოფილი ნორმით დაწესებული პურიით და აგრეთვე სათანადო სამრეწველო საქონლით;

გ) მასწავლებლებს მიეცეს საბოსტნე მიწის ნაკვეთები ინდივიდუალური წესით დასამუშავებლად;

დ) მასწავლებლები ფართოდ იქნენ ჩაბმული ზაფხულის პერიოდში სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოებში და მათ დროულად აუნაზღაურდეთ გამოიმუშავებული შრომადღებები;

22. განათლების განყოფილება^{თა} გამგეებმა სისტემატურად შეამოწმონ სკოლების ახალი სასწავლო წლისათვის მზადების მიმდინარეობა და ცნობები ზემომოყვანილი ფორმის (იხ. 14 გვ.) მიხედვით გზავნონ განსახკომში შემდეგ ვადებში: პირველი ცნობა 1 ივლისის, მეორე 1-აგვისტოს და საბოლოო ანგარიში 25 აგვისტოს.

საქართველოს სსრ განათლების სახალხო კომისარი **ბ. კიკნაძე**

30K.

10/193

პ/მგ. რედაქტორი **ბ. ი. კიზირია**

Сборник приказов и распоряжений НКПроса ГССР № 2. 1943 г.

შეკვეთა № 112

ტირაჟი 2000

ფე0149

სტამბა ადგ. მრეწვ. სახ. კომისარიატისა, ფურცელაძე, ნ.